

Tallinna Kullerkupu lasteaias teevad ühise lõunauinaku nii kuuene Anna-Maria, viiene Karl, seitsmene Kristo kui kuuene Kevin.

RAUNO VOLMAR

Väikestele meeldib olla suurte seltskonnas

Pererühmas kogub laps enesekindlust

VICTORIA PARMAS

"Mina olen seitse aastat vana!" hüüab heleda peaga poiss supitaldriku tagant ja lisab kohe, et Silvia on titt. "Ei ole, Kristjan on ka kolmene," vaidleb tema lauanaaber vastu. "Hoopis neljane on," teab kolmas poiss. Nii arutlevad omavalhel Tallinna Kullerkupu lasteaia ühe rühma lapsed.

Selles Eesti ainsas vaid liit-rühmadega lasteaias on eri vanuses poisse-tüdrukuid ühte rühma pandud juba kümme aastat. Traditsioonilist süsteemi ei vahetatud pererühmade vastu siiski üleöö, esialgu toodi vanemasse rühma lihtsalt väiksemaid lapsi juurde. "Paari aasta pärast oskasid toonased kolme-nelja aastased juba ise väiksemaid kaaslast aidata," meenutab Kullerkupu lasteaia juhataja Riina Saat.

Saadi hinnangul võimaldavad liit-rühmad paremini arendada lapse isikupära ja õpetada teda toime tulema nõrkade külgedega. "Erivanuseliste rühmas pole lapsel kohustust sarnaneda keskmise eakaaslasega," põhjendab Riina Saat, kes on 25 aastat lasteaias töötanud.

Kui Kevin (6) kolm aastat tagasi Kullerkupu lasteaeda tuli, oli tal ema ömmeldud pastellvärvides tekk kaasas. Et oleks kindlam. Tä-

naseks on arglikust väikemehest saanud seltsiv poiss, kes mängib endast kaks aastat vanema sõbraga kui võrdsega.

"Omavanuste seltsis oleks poiss suure tõenäosusega jäänud arglikuks, uus võimalus võidelda oma koha eest oleks tekkinud alles esimeses klassis uude keskkonda minnes. Meil oli tal aga võimalus suhelda endast noorematega ja nii enesekindlust koguda," selgitab lasteaia juhataja.

Õed-vennad üheskoos

Ka domineerida armastavatel lastel on liit-rühmas eelised. Ühevanuseliste hulgas saab olla vaid kaks liidrit – üks tüdruk ja üks poiss. Liit-rühmas aga kuus – tüdruk ja poiss nii vanemate, keskmiste kui ka nooremate laste seas.

Samas leiavad väiksemad lapsed oma vanematelt õdedelt-vendadelt toetust ja julgustust. Riina Saat mäletab vaid ühte juhust, mil õed tuli panna erinevatesse rühmadesse. "Mõlemad tahtsid olla liidrid," põhjendab ta lapsevanemate ja kasvataja ühist otsust.

"Martin, kas sa panid oma riided ära, jõuad sa juba voodisse?" küsib kasvataja Tiina, aidates kuueaastastel tööviikust harjutusi teha. Samal ajal, kui vanemad

tüdrukud laua taga kirjutavad, on neljane Fred juba teki all, karvane kutsa kaisus. Kolmene Hele-Riin lõpetab aga alles leivasupi söömist.

"Nooremad lapsed on harjunud, et pärast lõunasööki tuleb magama minna ja nad saavad endaga ise hakkama," ütleb kasvataja Tiina Gutman, kelle meelest pole eri vanuses lastega tegelemine sugugi raske. Kui Tiina Gutman nelja lapsega joonistab või kleebib, mängivad ülejäänud oma tegevusnurgas. Seejärel joonistajad vahetuvad.

Selle ajaga, kui kasvataja oma tööpäevast räägib, on esimesed lapsed juba uinunud. Nelja-aastane Martin magab ülemises voodis ja tema kuuene sõber Peep alumises.

"Enamik meie rühma lastest magab lõuna ajal," ütleb Tiina Gutman. Vaid ühel poisil ei tule vahel uni peale. Siis saab väike unetu kasvatajalt raamatu, mida omaette vaikselt voodis vaadata.

Askeldamist jätkub öhtuni

Lasteaia juhataja arvates ongi liit-rühma ainsaks probleemiks kasvatajate suur töökoormus. Kui tavariühmas viib kasvataja hommikul läbi kaks tundi, siis liit-rühmas käib tegevus grupiti päev läbi.

Kullerkupu kasvatajail jätkub aega kõigi jaoks, arvab seitsmene

Liisa ja kinnitab, et talle meeldib siin väga. Eelmises lasteaias ei tahtnud Liisa käia. "Seal pidi kogu aeg teise rühma minema. Kasvatajad läksid ka varem koju," põhjendab tüdruk.

Kullerkupu lasteaias on kasvatajad noored, kel jätkub sellise töö jaoks energiat. Kasvataja abilised on aga vanemad inimesed, kes jagavad vanaemalikkude hoolitsust.

Riina Saadi sõnul kulus temal ja kasvatajal kaheksa aastat, jõudmaks veendumusele, et liit-rühmad on end õigustanud. Nüüdseks juba koolis käiva Jüri ema on seda tüüpi lasteaia igati rahul. Enne Kullerkupu lasteaeda jõudmist proovis Jüri ära neli lasteaeda. Ükski neist polnud meele järele.

"Esimeseks tunnustuseks meie tööle ongi see, kui probleemsed lapsed saavad oma muredest üle ja jäävad meie lasteaeda püsima," leiab Saat. Oma kogemused on ta ammutanud Peterburi, Saksamaa, Soome ja Taani lasteaedadest. Saadi väitel on liit-rühmad Euroopas levinud. "Vaid endises NSVL-is ja Ida-Saksamaal olid lapsed vanuse järgi rühmadesse jaotatud," nendib ta.

Eestis on pererühmi katsetatud vaid mõnes üksikus lasteaias. Saat peab nende vähesuse põhjuseks traditsioonides kinni olemist.